

PATENTBESVÄRSRÄTTENS DOM

meddelad i Stockholm den 26 november 2015

Klagande

Fogless International AB, 556372-7717

Box 84, 551 12 Jönköping

Ombud: Ann-Sofi Blomberg

Blomberg & Co Skandinaviska Patentbyrå AB

Box 14031, 104 40 Stockholm

SAKEN

Patent på "Andnings-talventil"

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut den 3 april 2013
angående patentansökan nr 0901460-6, se bilaga 1

DOMSLUT

Patentbesvärsrätten avslår överklagandet.

EE

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Org.nr
Box 24160	Karlavägen 108	08-450 39 00	08-783 76 37	202100-3971
104 51 Stockholm				

REDOGÖRELSE FÖR SAKEN OCH FRAMSTÄLLT YRKANDE M.M.

Fogless International AB (Fogless) ansökte den 17 november 2009 om patent på "Andnings-talventil". PRV avslog genom det överklagade beslutet patentansökan och fann i sitt beslut att villkoret i 8 § patentlagen (PL) avseende bestämd uppgift om det som söks skyddat genom patentet inte var uppfyllt.

Uppfinningen

I patentansökan anges bland annat följande om uppfinningens bakgrund och ändamål.

Uppfinningen hänför sig till en andningsventil avsedd att användas som talventil för patienter med behov av rening av inandningsluften, vilken inandningsluft inandas via tracheostoma och en trachealkanyl på vilken andnings-talventilen är anordnad. Andningsventilen innefattar ett ventilhus avsett att fästas på trachealkanylen och en backventil i form av ett membran inne i ventilhusets inre, vilken öppnar när patienten andas in och stänger vid utandning.

Det finns olika lösningar på andningsventiler, vilka innefattar membran för att göra det möjligt att använda ventilen som talventil.

Det har visat sig att i vissa fall har tidigare kända talventiler för stort luftmotstånd för att passa alla användare, då det kan bli alltför tungt att andas genom dessa då membranet vid inandning försöker öppna runt hela periferin.

Vidare har det visat sig att de idag tillgängliga andnings-talventilerna inte alltid ger användaren en automatisk, ögonblicklig stängning av ventilen efter varje inandning, vilket medför försämrat tal.

Vid tidigare andnings-talventiler har luften som inandas renats först efter det att den passerat ventilfunktionen med membran och tätande ytor i ventilhuset, vilket är en nackdel vid t.ex. rengöring av andnings- och talventiler.

Vid mobil användning av andnings-talventiler med syrgasanslutning kopplad till en syrgasbehållare har det visat sig att åtgången av syre har varit stor och att detta hindrat användaren att nyttja den mobila enheten för en längre tid, då syrgasbehållaren tömts onödigt fort.

Vidare har det visat sig att alltför utskjutande syrgasanslutning i ventilhuset i vissa fall kan vara en nackdel.

Uppfinningen har till uppgift att undanröja ovannämnda nackdelar vid andnings- och talventiler och att åstadkomma en andnings-talventil som ger lägsta möjliga andningsmotstånd, vilket gör det extremt lätt att andas in förbi backventilen, och vilken vid utandning distinkt stänger backventilen, vilket ger förutsättningar för användaren till ett förbättrat tal och att lättare kunna hosta.

I enlighet med uppfinningsidén löses nämnda problem genom att membranet är anordnat mot den inre delen av ventilhuset på en eller flera tappor och vilar mot åtminstone en från tappen, tapparna radiellt utgående bom som styr membranet vid inandningen på så sätt att det öppnas i två segmentformade areor, öppningar.

I enlighet med uppfinningsidén erhålles vidare en andnings-talventil som ger minimalt tryckfall, dvs. andningsmotstånd vid inandningen minskar radikalt, och därför är driftsäker, ger distinkta lägen vid öppning och stängning av ventilen, är lätt att modifiera efter önskemål på funktion, har lång livslängd, är lätt att rengöra, tar liten plats och skyddar vid t.ex. duschning.

Yrkande

Fogless har i Patentbesvärsträtten vidhållit patentansökan med patentkrav som inkom till Patentbesvärsträtten den 16 oktober 2015.

Uppfinningen definieras i patentkrav 1 på följande sätt.

Andningsventil avsedd att användas såsom talventil för patienter med behov av rening av inandningsluften, vilken inandningsluft inandas via tracheostoma

och en trachealkanyl på vilken andnings- och talventilen är anordnad, innefattande ett ventilhus avsett att fästas på trachealkanylen och vilken innefattar en backventil i form av ett membran (7) inne i ventilhusets inre vilken öppnar när patienten andas in och stänger vid utandningen och som kan utrustas med ett filter (10) för filtrering och fuktning av inandningsluften varvid filtret (10) ligger an mot ett antal ribbor i ventilhuset inre vid dess yttre ände (4) och som kan täckas av en huv (11), varvid åtminstone en nippel (12) för anslutning till en syrgasanordning för syrgastillförsel till inandningsluften är anordnad företrädesvis vinkelrätt mot ventilhusets längdutsträckning, kännetecknad av att membranet (7) är anordnat mot den inre delen (1) av ventilhuset på en tapp (2) i ventilhusets mitt och vilar mot åtminstone en från tappen radiellt utgående bom (2a) som styr membranet (7) vid inandningen på så sätt, att det öppnas i två segmentformade areor, öppningar runt bommen (2a) varvid membranet (7) i ett hål i dess centrum är anordnat på den tvärgående bommens, väggens, (2a) längsgående tapp (2), varvid andnings- och talventilen har cylindrisk form och vidare innefattar en yttre ventildel (3) vilken har ett, mot membranet (7), riktat tårtkilformigt galler (4a) vilket har en tätande ring (5) i periferin vilken är konkavt buktad för att ge membranet (7) ett visst anläggningstryck mot periferins tätande ringyta, och de tätande ytorna för membranet (7) är konvext välvda för att ge membranet (7) en viss förspänning för att ventilen automatiskt skall sluta tätt efter varje inandning och därmed ger användaren en mera exakt, ögonblicklig stängning av ventilen varvid gallret (4a) i centrum har ett hål (6) för tappen (2) som sitter i den inre ventildelen (1) och som vid montering tränger genom membranet (7), håller membranet (7) på plats och tränger genom hål i centrum av den yttre ventildelen (4) den yttre ventildelen har styrande bommar (8) som fixerar delarna mot varandra och gör att den inre delens (1) membranbom (2a) alltid ligger mittför ett par av "ekrarna" mellan tårtkilarna.

Grunder

Fogless har till grund för sin talan anfört att oklarheterna i ansökan är undanröjda och att kravet på motsvarighet i grundhandlingarna är uppfyllt.

Utveckling av talan

Ansökan är helt baserad på ursprungshandlingarna.

Ribborna som nämns i ingressen till kravet 1 saknar betydelse för uppfinningen i sig och anges endast som en generell del av förut kända andningsventiler som har ett utrymme för filter och som behöver något som håller filtret på plats, exempelvis ribbor.

Vad avser "vågformig" finns det en förlängning av periferin som bildar ett utrymme för filtret. Denna förlängning är vågformad, se bl. a. krav 2. Det är klart vad som avses, speciellt om hänsyn också tas till ritningarna.

Uppfinningen avser en andningsventil med ett membran som ska tätas mot något vid utandning, i detta fall mot ett galler. För att detta ska ske krävs en tätande yta på gallret mot vilken membranet kan tätas. Den del av membranet som ligger an mot gallrets tätande yta utgör då en komplementär tätande yta. Om de två tätande ytorna inte står i ingrepp erhålles ingen tätning. Betydelsen av uttrycket "tätande yta" i samband med gallret respektive membranet torde alltså vara klar.

När det gäller konkav och konvex bör understrykas att det, som anges i det nya kravet 1, är de tätande ytorna som är konkava respektive konvexa. En yta som är konkavt utformad kan inte vara konvex eftersom den är tvådimensionell och således inte har en baksida som skulle kunna vara konvex. Åt vilket håll de konvexa respektive konkava ytorna är vända bestäms av andningsventilens funktion. I föreliggande fall skall ventilen sluta till vid utandning, dvs vid en luftström från trachealkanylens anslutning genom ventilen, vilket innebär att membranet måste vara anordnat mellan gallret, med den tätande konkava ytan, och trachealkanylen. Den tätande ytan på membranet kommer då att bli konvex.

Vad avser "tårtkilformig" i kravet 1 förklaras detta i sista raden i kravet där det anges att gallret har "ekrar" mellan tårtkilarna. Gallret i sig är därför inte att betrakta som tårtbitformat.

DOMSKÄL

I 8 § PL anges att patentkrav ska innehålla bestämd uppgift om vad som söks skyddat genom patentet och att beskrivningen ska vara så tydlig att en fackman med ledning av den kan utöva uppfinningen.

I patentkravet 1 anges ”en tätande ring i periferin vilken är konkavt buktad för att ge membranet ett visst anläggningstryck mot periferins tätande ringyta, och de tätande ytorna för membranet är konvext välvda”. Begreppen konkavt och konvext är relativa begrepp som tolkas i beroende av från vilket håll ytan betraktas. Det är därför oklart på vilket sätt ringen är buktad respektive ytan är välvd då det inte framgår i förhållande till vad ringen är konkav respektive ytan är konvex. Det finns inte heller i beskrivningen något stöd för hur begreppen ska tolkas.

Patentkrav 1 anger således inte klart vad som söks skyddat och det är inte heller från beskrivningen tydligt för fackmannen hur uppfinningen i sin helhet ska utövas. Villkoren i 8 § PL om bestämd uppgift och beskrivningens tydlighet är således inte uppfyllda.

För övrigt gör Patentbesvärslagen bedömningen att den andningsventil som definieras i patentkrav 1 inte skiljer sig väsentligen från den andningsventil som var tidigare känd genom det av PRV anförda dokumentet WO 2009018384. Den däri beskrivna andningsventilen innefattar samtliga särdrag som anges i patentkravets 1 kännetecknande del.

På grund av det ovan anförda kan överklagandet inte bifallas.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (Formulär A)

I avgörandet har deltagit patenträttsråden Jeanette Bäckvall, ordförande, Marianne Bratsberg, referent, och Patrik Rydman. Enhälligt.